

ליל שבת קודש פרשת ויחי ה'תשס"ט

בליל שבת קודש התקיימה סעודת שלום זכר לנכד מוהרא"ש נ"י בבית מדרשו ולא
איסתיעא מילתא לדרוש אז ברבים.

בוקר שבת קודש פרשת ויחי ה'תשס"ט

בשבת קודש בבוקר בעת קידושא רבה דיבר מוהרא"ש נ"י דיבורים נוראים ונפלאים
מאד בסיפורי מעשיות של רביז"ל ממעשה מחיגר מעשה ג' דף ע"א.
פתח ואמר מוהרא"ש נ"י, רביז"ל ממשיך לספר, פעם אחת היה חכם אחד,
והקיסר מהמדינה היה אפיקורס גדול ועשה אל כל המדינה לאפיקורסים, כי
למלך יש כח גדול להשפיע על העם הן לטוב והן להיפך, וכמו שבקדושה יש מצוה
למנות מלך, שידריך את העם בדרך התורה, וכמו שאמרו חכמינו הקדושים (פנהדרן
י"ט): על הפסוק (דברים י"ז) שום תשים עליך מלך וגו', שתהא אימתו עליך, כמו בן
בטומאה יש כח גדול למלך להוליך את העם שולל ולהחטיאם, רחמנא ליצלן, וכמו
שהיה אצל כמה מלכי ישראל כגון ירבעם בן נבט וחביריו, שחטאו והחטיאו את
הרבים, רחמנא ליצלן, ולכן על אדם לחפש ולמצוא לעצמו מלך ומנהיג אמיתי
שיוליכו בדרך התורה והיראה, שהוא הצדיק האמת, וכמו שאמרו חכמינו הקדושים
(גיטין ס"ב). מאן מלכי רבנן ולהתקרב אליו באמת.

והלך החכם וקרא את כל בני משפחתו, ענה ואמר להם, הלא אתם רואים
שהקיסר הוא אפיקורס גדול ועשה את כל המדינה אפיקורסים, וקצת
ממשפחתנו עשה גם כן לאפיקורסים, ככן נפרוש אל המדבר כדי שנשאר
בהאמונה בהשם יתברך. כי האדם נמשך מאד אחר חביריו ואנשי מדינתו, ולכן
כשרואה אדם שאין אנשי מדינתו מתנהגים כשורה, כדאי לפרוש אל מערות
ומדבריות שלא יהיה מושפע מהם, וכמובא ברמב"ם (הלכות דעות פרק ו' הלכה א'), דרך
ברייתו של אדם להיות נמשך בדעותיו אחר רעיו וחביריו ונוהג כמנהג אנשי מדינתו,

לפיכך צריך אדם להתחבר לצדיקים ולישב אצל חכמים תמיד כדי שילמד ממעשיהם, ויתרחק מן הרשעים ההולכים בחושך כדי שלא ילמד ממעשיהם וכו', ואם היו רעים וחטאים שאין מניחין אותו לישב במדינה אלא אם כן נתערב עמהן ונוהג במנהגם הרע, יצא למערות ולחוחים ולמדברות ואל ינהיג עצמו בדרך חטאים וכו', עיין שם.

והסכימו עמו, וזה היה דבר גדול שהסכימו אנשי משפחת החכם עמו, כי על פי רוב אשה, בנים ושאר קרובים, יש לכל אחד דעה אחרת, ואינם מוכנים לבטל דעתם מפני אב המשפחה, ולפעמים אינם מכירים את מעלתו כלל, ולכן כשזכה החכם שהסכימו עמו בני משפחתו, היה דבר גדול מאד.

ואמר החכם שם (היינו שהזכיר איזה שם מן השמות), והביא אותם אל המדבר, ולא הוטב בעיניו אותו המדבר, ואמר שם ונשא אותם אל מדבר אחר, ולא הוטב בעיניו גם כן, כי אפילו במדבר שם, יש לפעמים קליפות ומשחיתים שיכולים לגרום לאדם לחטוא, חס ושלום, וכמו שמצינו במסעות בני ישראל במדבר, שהיו מקומות שגרמו להם לחטוא, וכמו שהוכיח אותם משה רבינו, (דברים א') במדבר בערבה מול סוף בין פארן ובין תופל ולכן וחצירות ודי זהב וגו', שמקומות אלו גרמו להם לחטוא, כי היו מקומות של קליפות ומשחיתים, וכמו בא בזוהר הקדוש (תרומה קנ"ו:) על הפסוק (דברים ח') במדבר הגדול והנורא נחש שרף ועקרב וצמאון וגו', שהן קליפות קשות, וכן אומר רביז"ל (ספר המדות אות עבירה סי' א') יש עבירות שהמקום גורם, כי במקומות שעברו עבירות, רחמנא ליצלן, כגון מקום שהרגו שם יהודים, רחמנא ליצלן, שורות קליפות עצומות, ואין כדאי לעבור שם, כי יכולות להתאחו באדם חס ושלום, ולכן כשהרגיש החכם שהמקום לא טוב, הלך מיד למצוא מקום אחר.

וסיפר מוהרא"ש נ"י, שפעם נסע הבעל שם טוב הקדוש זי"ע עם תלמידיו בעגלה עם העגלון שלו אלעקסי, ופתאום כשעברו באיזה מקום, והתחיל הבעל שם טוב זי"ע לרעוד ולהתחלחל מאד, וצוה לאלעקסי שיסע מהר משם, וכן עשה, והיה פלא בעיני התלמידים למה רעד רבם כל כך, ולמה אמר לאלעקסי שיסע משם מהר,

ואמר הבעל שם טוב הקדוש זי"ע לאלעקסי, שיגיד לפני כולם מה חשב בדעתו בשעה שעברו על המקום ההוא, ובתחילה התבייש מאד ולא רצה להגיד, אבל כשהפציר בו הבעל שם הקדוש זי"ע ואמר לו שלא יתבייש, כי לא יקרה לו כלום, ענה ואמר להם, שנכנסה בדעתו מחשבה זרה שיהרוג את כולם במקום ויקח ממונם ויברח, אבל מיד שעברו במהירות משם, כציווי הבעל שם טוב הקדוש זי"ע, עברה המחשבה מדעתו, והתבייש מאד למה באה על דעתו מחשבה זרה כזאת, והיה פלא גדול בעיני התלמידים כל הענין, כי ידעו שאלעקסי היה מאד מסור להבעל שם טוב הקדוש זי"ע, ועשה מלאכתו בנאמנות גדולה, ואמר להם הבעל שם טוב הקדוש זי"ע, שלפני כמה שנים במקום ההוא נהרגו כמה יהודים על ידי רוצחים, ולכן נשארו באותו מקום קליפות ומשחיתים, ונאחזים במי שעובר שם, ומהקליפות אלו נכנסה בדעת אלעקסי מחשבה הנ"ל, ולכן צריך להזהר מאד לברוח ממקומות שנעשו עבירות רחמנא ליצלן, כי יכולות הקליפות להחטיא את האדם חס ושלום.

ואמר מוהרא"ש נ"י, שעל בן היה דעת כמה צדיקים, וביניהם הרה"ק מסאטמאר זי"ע, שאין לנסוע ולבקר במחנות הריכוז של הנאצים ימ"ש בזמן מלחמת עולם השנייה, כגון באושוויץ וכיוצא בו, כי הם מקומות של קליפות ומשחיתים עצומים, כי נהרגו שם מיליונים מאחינו בני ישראל, רחמנא ליצלן, ולכן אסור לעבור במקומות אלו, שלא תתאחזנה הקליפות באדם חס ושלום, וצריך אדם להסתובב תמיד במקומות צדיקים ואנשי מעשה, ובדרך זה ידבק בו ממעשיהם הטובים, ויהיה טוב לו כל הימים.

ואמר עוד שם והביא אותם אל מדבר אחר והומב בעיניו, ואותו מדבר היתה סמוכה אל השני אלף הרים, והלך (אותו החכם הנ"ל) ועשה עיגול סביבותם שלא יכול שום אחד להתקרב אליהם, העיגול הוא החומה של אמונה, וכמו שכתוב (תהלים פ"ט) ואמונתך סביבותך, שהאמונה צריכה לסבב את האדם מכל הצדדים כחומה, והחכם היה כל כך חזק באמונה, עד שלא יוכלו להתקרב אליו שום שדים ורוחות רעות, וכן מצינו אצל חוני המעגל (תענית כ"ג) שעג עוגה ועמד בתוכה והתפלל להקדוש ברוך הוא עד שנענה, וכדרך שעשה חבקוק הנביא, וכמו שכתוב (חבקוק ב') על משמרתני אעמודה וגו', כי חבקוק הנביא העמיד התורה על יסוד אחד, שנאמר (שם) וצדיק באמונתו יחיה (מכות כ"ד), ומי שדבוק בו יתברך, ומסובב עם אמונה כחומה נשגבה, לא יוכל לגשת אליו שום קליפות ורוחות רעות, והוא כיושב

בתוך מבצר המגן עליו מכל רע. והשם יתברך יזכינו לבירור וזיכוך האמונה, ונהיו נשמרים מכל רע תמיד, עדי נזכה לעלות ולהכלל בו יתברך לגמרי מעתה ועד עולם אמן ואמן.

סעודה שלישית פרשת ויחי ה'תשס"ט

בסעודה שלישית סעודת רעווא דרעווין דיבר מוהרא"ש נ"י דיבורים נוראים ונפלאים מאד על פי דברי רביז"ל בליקוטי מוהר"ן חלק א' סי' ד' המדבר מהשגת "מעין עולם הבא", עיין שם.

פתח ואמר מוהרא"ש נ"י, רביז"ל אומר (מוהרא"ש נ"י חזר על נקודה אחת שבתורה זו של רביז"ל), כשאדם יודע שכל מאורעותיו הם לטובתו זאת הבחינה היא מעין עולם הבא וכו', עיין שם כל זה בדברי רביז"ל.

והסביר מוהרא"ש נ"י, כי הנה על עולם הבא בעצמו נאמר (ישעיה ס"ד) עין לא ראתה אלקים זולתך יעשה למחכה לו, ואמרו על זה חכמינו הקדושים (ברכות ל"ד:) שעדיין לא שלטה בה עין, כי כל זמן שאדם עדיין לבוש בגוף גשמי, אי אפשר לתאר ולשער עוצם תענוגי גן העדן במוח כלל, אבל "מעין עולם הבא" יכולים לזכות גם בעולם הזה, והוא על ידי שאדם יודע שכל מאורעותיו הם לטובתו, כי עובר על כל אדם במשך ימי חייו כל מיני מצבים ומקרים שונים, עליות וירידות, צמצומים והרחבות, וכל זמן שעדיין לא נקבע בלבו שהכל לטובתו, אזי מרגיש מרירות גדולה בימיו ושנותיו, כי בשעה שעוברים עליו זמנים קשים צר ומר לו מאד, ואפילו כשיש לו זמנים טובים, גם אז קשה לו לשמוח באמת, כי מפחד ודואג אולי יעברו ימי הטוב ויגיעו ימי הרע חס ושלום, אבל כשאדם קובע בלבו באמונה חזקה וברורה שכל מה שעובר עליו הוא רק לטובתו, לנקותו מחטאיו, או לזכותו לעולם הבא, אזי חי חיים טובים ומתוקים באמת, כי תמיד שש ושמה עם כל הבא עליו, ויודע שהכל רק לטובתו, ואינו דואג מימי הרעה כלל, כי יודע שגם בהם גנוזים טובו יתברך, וכמו שכתוב (קהלת ז') ביום טובה היה בטוב וביום רעה ראה, ומפרש רביז"ל (ליקוטי מוהר"ן חלק

א' ס' ל"ג), שאם יסתכל היטב על ימי הרעה, ימצא את הטוב גם בתוכם, ולכן כשאדם חי עם ידיעה זו, שכל מאורעותיו הם לטובתו, הוא חי "מעין עולם הבא" ממש, כי תמיד מרגיש נועם זיוו וחיות בימי חייו, ומתנוצצת לו הארה עצומה מעין עולם הבא. וזהו מאמר התנא רבי עקיבא (ברכות ס:) לעולם יהא אדם רגיל לומר כל דעביד רחמנא לטב עביד, כי כשאדם מרגיל עצמו לומר כל דעביד רחמנא לטב עביד, על ידי זה נחקקת בדעתו ידיעה זאת, והרי חי "מעין עולם הבא" ממש, וכמו שמסופר שם בגמרא, שבא רבי עקיבא לעיר שלא רצו לתת לו אכסניא, ולא נחלשה דעתו, רק אמר כל דעביד רחמנא לטב עביד, והלך ללון ביער, והיה עמו חמור ותרנגול ונר, ובאה רוח וכיבתה את הנר, ובא חתול ואכל את התרנגול ובא אריה וטרף את החמור, ועל כל דבר אמר "כל דעביד רחמנא לטב עביד", ואחר כך נודע לו שנפלו ליסטים על העיר והרגו היושבים בה, וגם עברו דרך היער שהיה יושב שם, ואילו ראו הנר או שמעו קריאת התרנגול או נהמת החמור היו הורגים אותו חס ושלום, ולכן ראה במו עיניו איך שהכל היה רק לטובה, וזהו עיקר שלימות האדם, להרים ולהגביה את עצמו למעלה ממחשבות עולם הזה, ולקשר עצמו להשגת עולם הבא, ששם כולו טוב, ולדעת היטב שכל מה שהקדוש ברוך הוא עושה גם בעולם הזה הכל רק לטובה, ואז חי חיים טובים באמת, ולכן אשרי הזוכה להכניס בעצמו ידיעה זאת שכל מאורעותיו הם רק לטובתו, כי אז יהיה חיים טובים ומתוקים באמת, אשרי לו ואשרי חלקו.

וקישר מוהרא"ש נ"י את הענין הנ"ל לפרשת השבוע בקשר נורא ונפלא מאד, כי הנה כתיב (בראשית ג') ואתם חשבתם עלי רעה אלקים חשבה לטובה למען עשה כיום הזה להחיות עם רב, ויש להבין, אם אחי יוסף חששו ופחדו שישמזם אותם יוסף וישיב להם כל הרעה שגמלו אותם, וכמו שכתוב (פסוק מ"ז) ויאמרו לו ישממנו יוסף והשב ישיב לנו את כל הרעה אשר גמלנו אותנו, ויוסף באמת מחל להם, ורצה להוציא הפחד מלבם, אם כן למה הזכיר להם יוסף - "ואתם חשבתם עלי רעה", ולמה שוב הזכיר את הרע שלהם, ולא אמר להם סתם, הכל היה לטובה למען החיות עם רב. וכן מהו פירוש "למען עשה כיום הזה" שלכאורה נראה כמיותר, אבל על פי דברי רביז"ל הנ"ל מובן הענין מאד, כי יוסף רצה למסור לאחיו הקדושים לימוד הנ"ל, שידעו היטב בכל משך ימי חייהם, שכל מאורעותיו של אדם

כולם לטובתו, כי זאת היתה כל התחזקותו בכל מה שעבר עליו בחיים, מאז שגורש מבית אביו עד שנעשה מושל בארץ מצרים, שהכל לטובה, כי עברו עליו צרות נוראות מאד, שאחיו התנכלו לו להמיתו, ושיסו בו את הכלבים, ואחר כך זרקוהו בבור מלא נחשים ועקרבים, וזרקו עליו אבנים, ואחר כך מכרו אותו כמה פעמים עד שהגיע למצרים, ושם עבר עליו מה שעבר, שחשדו אותו בעלילה של שקר, ושמו אותו בבית הסוהר, וישב שם עשר שנים, ואחר כך עוד שנתים, הרי שעברו עליו צרות ויסורים נוראים מאד, וכל התחזקותו היתה רק על ידי הידיעה הנ"ל, "שכל מאורעותיו של אדם הם לטובתו", וזה נתן לו את הכח להסתכל למעלה מגשמיית עולם הזה, ולכוון ראותו על עולם הבא, ולהלל לשמו יתברך בכל מה שעבר עליו, וכמו שכתוב (תהלים נ"ז) בה' אהלל דבר באלקים אהלל דבר, שבין במדת החסד ובין במדת הדין אני מהלל ומודה לשמו יתברך, ולכן כשראה יוסף שאחיו עדיין מפחדים שישטמו אותם וינקום בהם, רצה להכניס בהם את הידיעה הנ"ל, "שכל מאורעותיו של אדם הם לטובתו", שידעו שרק עם הידיעה הזאת יכולים לחיות חיים טובים בעולם הזה מעין עולם הבא. וזהו שאמר להם יוסף "ואתם חשבתם עלי רעה", הרי אתם בוודאי חשבתם להרע לי, אבל אני ידעתי "אלקים חשבה לטובה" שאפילו מדת "אלקים" שהיא מדת הדין, גם כן "חשבה לטובה", כי כל מה שהקדוש ברוך הוא עושה הכל לטובה, והרי תראו הטובה שצמחה מכל זה, שיכולתי לכלכל אתכם ואת טפכם בכל השנים הללו, ומזה תלמדו, שכל מה שהקדוש ברוך הוא עושה עם האדם הכל לטובה, שזהו "למען עשה כיום הזה" היינו למען נדע גם היום הזה, שאנחנו עדיין בעולם הזה בעולם הגשמי, שהכל לטובה, כדי "להחיות עם רב", שנזכה לחיות בעולם הזה מעין חיי עולם הבא, כי יוסף הצדיק שאחז בהשגה זאת בשלימות, רצה שגם אחיו הקדושים יבינו זאת, וזה יהיה עיקר חיותם וקיומם לדורות הבאים.

וזהו הקדמה והכנה לימי השוכבי"ם הקדושים שעכשיו נכנסים ובאים, שאדם ידע שכל מה שעובר עליו הכל לטובה, ואפילו אם עברו עליו ימים ושנים שהיה רחוק מן הקדושה, ועבר עליו מה שעבר ונכשל כמה שנכשל, חס ושלום, יש לו תקוה טובה לחזור בתשובה, ולהפוך את הכל לטובה, וכמו שפעם אמר רביז"ל "יש ענין שנתהפך הכל לטובה", כי אז יבין שהכל היה לטובתו, כדי להגביה ולהרים אותו אל

השם יתברך, ולקשר אותו אל הקדושה, שדייקא על ידי תכלית הירידה, הגיע אל תכלית העליה, כי ההתרחקות היא תחילת ההתקרבות (ליקוטי מוהר"ן חלק א' סי' רס"א), ואפילו "ואתם חשבתם עלי רעה" שהייתם רחוקים מאד מקדושת יוסף הצדיק, שהיא תיקון הברית תיקון המחשבה, כי סתם "רעה" הכתובה בתורה הוא פגם הברית, רחמנא ליצלן, אבל כשתזכו לחזור בתשובה אזי תראו "אלקים חשבה למוכה" שהכל יתהפך למוכה ותחזרו אל הקדושה, וכמו שאמרו חכמינו הקדושים על העושה תשובה מאהבה (יומא פ"ג) שעוונותיו נתהפכים לזכויות, שזהו "למען עשה כיום הזה", על ידי שנתחיל מן היום הזה לעשות תשובה מחדש, וכאילו לא התחיל כלל מעולם, על ידי זה יתקיים "להחיות עם רב", שנחיה ונקיים את כל הירודים והנפולים, ותכנס בהם חיות חדשה לגמרי, וראוי מאד בימי שובבי"ם הקדושים להיזהר ביותר במצות קריאת שנים מקרא ואחד תרגום, וכמוכא בספרים (עי' בבבלי המורים ריש פרשת שמות) על הפסוק (שמות א') ואלה שמות וגו', ראשי תיבות ו'חייב א'דם ל'השלים ה'פרשה ש'נים מ'קרא ו'אחד ת'רגום, כי קריאת שנים מקרא ואחד תרגום מסוגלת לתיקון הברית (ליקוטי מוהר"ן חלק א' סי' י"ט), וכן ראוי להרבות באמירת תהלים בימי שובבי"ם, כי ואלה שמות בני ישראל הבאים מצרימה את יעקב איש וביתו באו, הם סופי תיבות תהלי"ם תשוב"ה, כי אמירת תהלים מסוגלת מאד לתשובה שלמה (ליקוטי מוהר"ן חלק ב' סי' ע"ג), ודוד המלך ביקש (מדרש תהלים מזמור א') שתהא אמירת תהלים חשובה לפני השם יתברך כנגעים ואהלות, ויש לומר למה הזכיר שתי מסכתות אלו דייקא, כי מסכת נגעים מדברת מזוממת צרעת שבאה על פגם לשון הרע, ומסכת אהלות מדברת מזוממת מת, שהוא ענין מזוממת הרשעים שגם בחייהם נקראים מתים, ודוד המלך ביקש שתהיה אמירת תהלים חשובה לפני הקדוש ברוך הוא, עד שיכול אדם להיטהר מפגם לשון הרע, ומזוממת הרשעים שנחשבים כמתים, רחמנא ליצלן, כי הכח של אמירת תהלים יחזיר אדם בתשובה שלימה עד שיטהר עצמו מן הכל, ולכן אשרי הזוכה להשלים בכל יום של ימי שובבי"ם יום אחד של תהלים, כי כך במשך ימי השבוע יסיים כל ספר תהלים, ויעזור לו לחזור בתשובה שלמה, והקדוש ברוך הוא יזכנו לחזור בתשובה שלמה באמת, ונזכה לחדש ימינו ושנותינו בדביקות אור אלקותו יתברך, עדי נזכה לעלות ולהכלל בו יתברך לגמרי מעתה ועד עולם אמן ואמן.

